

САМОРЕГУЛЮВАННЯ МАЄ НИЗКУ ПОТЕНЦІЙНИХ ПЕРЕВАГ:

1. **Динамічність**, здатність розвиватися відповідно до тенденцій та потреб.
2. **Адаптивність**, завдяки менш суворим обмеженням, ніж ті, що існують у законодавстві.
3. **Більш швидке впровадження**, порівняно із законодавчим регулюванням.
4. **Секторальна специфіка**, що ґрунтується на загальних базових принципах.
5. **Глобальне застосування**, не обмежене національними юрисдикціями.
6. **Легкість забезпечення виконання** в межах «клубу».
7. **Здатність оперативно реагувати** на ринкові зміни.
8. **Фінансове навантаження лягає на саморегулівні організації**, що дозволяє уряду заощаджувати.

Ініціативи щодо само- та співрегулювання

мають багато переваг: вони усувають бар'єри на шляху до ринків, підвищують конкурентоспроможність, можуть гнучко та швидко впроваджуватись, реагуючи на технологічні та соціальні зміни в режимі «реального часу», звільняють від адміністративного навантаження та забезпечують спільну відповідальність всіх залучених заінтересованих сторін.

Їхній успіх залежить від кількох факторів:

від рівня суспільної зацікавленості, інституційної спроможності бізнесу, прозорості системи, навичок та репрезентативності залучених учасників, ефективності моніторингу (в т.ч. санкцій у разі потреби) та від спільного духу партнерства між всіма заінтересованими сторонами та органами державної влади.



КОНЦЕПЦІЯ РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ САМОРЕГУЛЮВАННЯ

Мінекономрозвитку спільно з Офісом ефективного регулювання розроблено проект Концепції реформування інституту саморегулювання в Україні на основі результатів обговорень та консультацій із заінтересованими сторонами (он-лайн та під час публічних заходів).

Концепція описує проблеми і недоліки сучасної системи саморегулювання в Україні та пропонує шляхи їх вирішення. Окрім того, вона містить чітко визначені очікувані результати та методи оцінки ефективності від впровадження запропонованих в документі змін.

Концепція схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 308-р, з її текстом можна ознайомитись на сайті Уряду.



ЯК ДІЯТИ ЗАРАЗ?

Представники бізнесу/професій та організації з підтримки бізнесу, такі як бізнес-асоціації та спілки, можуть застосовувати саморегулювання без спеціального законодавства. Кодекси поведінки, декларації, статuti, угоди, правила, стандарти та маркування – інструменти, які можуть використовуватися в Україні для встановлення високих стандартів на відповідних галузевих ринках та сприяти їх інтеграції в європейський ринок, шляхом дотримання правил, які вони встановили самі для себе.



САМО-РЕГУЛЮВАННЯ

ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ





ЩО ТАКЕ САМОРЕГУЛЮВАННЯ?

Саморегулювання в Україні є постійно обговорюваною темою вже протягом більше, ніж десяти років. У 2015 році саморегулювання стало однією із операційних цілей Реформи дерегуляції. На сьогодні в Україні налічується 24 організації, що офіційно отримали статус саморегулівних.

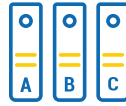
Саморегулювання можна розглядати як виконання функцій регулювання діяльності представників певної професії чи галузі виробництва самими учасниками відповідного ринку (зокрема, через делегування таких функцій державою).



ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО?

Саморегулювання може бути використане бізнесом з метою зменшення ризиків для споживачів, збільшення рівня довіри та зменшення адміністративного тиску з боку держави. Незалежно від наявності закону про саморегулювання в країні, правила, накладені саморегулівними організаціями на галузь, можуть доповнювати існуючі законодавчі норми та регулювати поведінку гравців на ринку.

Саморегулівні організації (СРО) є неурядовими організаціями, які створюються приватним сектором з метою встановлення стандартів діяльності, контролю відповідності та підвищення якості товарів/робіт/послуг. Деякі СРО діють в офіційному статусі, за схваленням уряду, в той час як інші беруть на себе цю відповідальність добровільно.



БАЗОВІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ САМОРЕГУЛЮВАННЯ

- А. Незалежний та неупереджений орган саморегулювання**, відповідальний за впровадження стандартів діяльності, контроль їх дотримання та виконання всіма учасниками, накладення санкцій за їх порушення.
- В. Стандарти (кодекс поведінки)**, що регламентують діяльність учасників ринку.
- С. Система для адаптації**, застосування та перегляду кодексу чи стандартів.



ФОРМИ САМОРЕГУЛЮВАННЯ

У Європейському Союзі, починаючи з 1976 року, значна кількість галузевих бізнес-асоціацій розробила **123 ініціативи щодо само- та співрегулювання** з яких 113 все ще діють. Щоб ознайомитись з повним переліком ініціатив щодо само- та співрегулювання в ЄС перейдіть за посиланням bit.ly/dscri_eu.

Ініціативи щодо саморегулювання можуть мати різні форми: кодекси поведінки, декларації, статuti, угоди, правила, стандарти та маркування. Їхній зв'язок з нормативними актами також може бути надзвичайно різноманітним, починаючи від юридично сумісної автономії до зобов'язань, накладених у зв'язку з рамковим законодавством (співрегулювання) або навіть місцевим визначенням правил, які потім були підтримані або визнані законодавцем обов'язковими.



ПРИНЦИПИ ПОКРАЩЕННЯ САМОРЕГУЛЮВАННЯ

КОНЦЕПЦІЯ

Учасники: залучення якнайбільшої кількості стейкхолдерів.

Відкритість: будь-які дії мають готуватись/відбуватись відкрито із залученням всіх сторін.

Добросовісність: мають бути враховані різні можливості учасників; від учасників очікується докладання реальних зусиль задля досягнення успіху.

Цілі: повинні бути чітко і однозначно визначені та включати цільові показники та індикатори для оцінювання.

Дотримання норм чинного законодавства: регулювання, що напрацьовується, має відповідати нормам чинного законодавства.

ВПРОВАДЖЕННЯ

Ітераційні (повторювані) покращення:

швидкий старт, підзвітність і процес «практичного навчання» з постійною взаємодією між усіма учасниками.

Моніторинг: має проводитись таким чином, щоб бути достатньо відкритим і автономним.

Оцінювання: повинно показати рівень досягнення мети та відкоригувати дії, в разі необхідності.

Врегулювання спорів: відбувається шляхом забезпечення своєчасного реагування та неупередженого розгляду. Недотримання карається санкціями за градуйованою шкалою.

Фінансування: діє принцип самофінансування, що забезпечує виконання зобов'язань, а також – підтримка за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.